

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN DİLİNDEN HAYAT ÖLÇÜLERİ

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

*el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü
li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ sey-
yidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî
ecmaîn.*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi
kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü mu-
hammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şer-
ra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin
bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle
dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasılı
ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve sellem en-
nehû kâl;*

a. Duanız Hayırdan İbaret Olsun

لَا تَدْعُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ
يُؤْمِنُونَ عَلَىٰ مَا تَقُولُونَ

*Lâ ted'û alâ enfüsiküm illâ bi-hayrin fe-
inne'l-melâikete yü-emminûne alâ mâ
tekûlûne.*

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl.

Ravâhu Ahmed b. Hanbel, Müslim, Ebû Dâvûd an Ümmi Seleme.

Derse başlamadan evvel ilk dersimizi tekrar edelim.

Cenab-ı Vâcibü'l-vicûd hazretleri Kur'an-ı azimüşşan olan kitabımızda;

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

"İnneme'l-mü'minûne ihvetün"

buyurmuştur. Bütün müminler, ehl-i iman, *"Lâ ilahe illallah Muhammedun Resulullah"* diyen; Allah'ın birliğini, Peygamberimizin risaletini tasdik eden herkes kardeştir.

Bitti mi..?

Bu kardeşliği kim bozarsa İslam'ın dışına çıkmış olur. İslam, kardeşlerimizi bildiriyor. Bunun hakkında çok hadisler de geçti demin. Şimdi bunları tekrarlırsak ders uzar. Bu ayet-i kerime'nin meali kâfi.

Müminler, *"La ilahe illallah"* diyenler kardeştirler. Kardeşlerin nasıl birbirlerine muamele etmesi lazımsa, aynı muameleyi ifa etmekte mükelleftirler.

Ben şunu da tekrar edeyim:

Dün bir tıp talebesi geldi. Tıp talebesi, bu sene mezun olacak, son derslerinde. Söz açıldı da, çocuk diyor ki:

Hocaefendi, bu hareketçiler haklılar. Çünkü zenginlerin; aynen onun tarzında diyorum:

Zenginlerin aşırı sefahatlerine göz yummak artık mümkün değildir. Bu tarafta fakirler zaruret içerisinde kıvransınlar, öteki de hiçbir sorgu tanımayarak istediği gibi artık nasıl yaşıyorsa yaşıyor...

Bu olur mu diye bana soruyor. Allah kusurumu affetsin...

Çünkü kardeşlik hiçbir zaman böyle şey istemez. Birisi yaşasın da birisi ölsün. Hiç kardeş kardeşin zorluğunu ister mi? Bazı kardeşler ne yaptılarsa geçinemezler birbirleriyle, ama onlar artık nefislerine esir olmuş, zavallılardır. Yoksa kardeşin kardeşiyle geçinmemesi mümkün değildir.

Bugünkü dersimizde, yine geçen ki dersimizden bir taneyi daha söyleyeyim:

Hiçbir kimse evinde bir resim saklamasın. İkincisi, hiçbir mezarlığı yükseltmeyin öyle. İlla düzeltin. Resimleri kaldırın, kabirleri

de düzeltin. Ne diyelim? Allah kusurlarımızı affetesiin...

Kabristanlardaki mermerler bana kalırsa bir memleket yapar. Kabristanlardaki mermerler bir memleket daha yapar. Ne kadar bu insan hayatındayken yaptığı sefahat yetmiyormuş gibi öldükten sonra da yine o şerefi bırakamıyor.

Şimdi Arabistan'a gidince Arapları ayıplıyoruz.

"Yazık ettiler şu mezarlıklarını, bak ne hale getirmişler" diyerekten ama; bak Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in emri, Müslüm'ün de hadisi. Hadisi rivayet eden de Müslüm.

Duanız hayırdan ibaret olsun. İyilikler isteyiniz Allah'tan. Çünkü melekler sizin dualarınıza "Amin" derler. İyilik isterseniz iyilik olur, kötülük isterseniz Allah esirgeye kötülük olur.

Bu da Ahmed b. Hanbel, Müslim'in ve Ebû Dâvud'un rivayeti.

Yine bunu ilaveten bir tane daha buyuruyor ki:

لَا تَدْعُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ وَلَا تَدْعُوا عَلَىٰ أَوْلَادِكُمْ وَلَا
تَدْعُوا عَلَىٰ خَدَمِكُمْ وَلَا تَدْعُوا عَلَىٰ أَمْوَالِكُمْ لَا
تُؤَافِقُوا مِنَ اللَّهِ سَاعَةً يُنَلِّ فِيهَا عَطَاءٌ فَيُسْتَجَابَ
لَكُمْ

*Lâ ted'û alâ enfüsihim, ve lâ ted'û alâ
evlâdiküm, ve lâ ted'û alâ hademiküm, ve lâ
ted'û alâ emvâliküm.*

Şimdi insan kızıyor ya, işte çocuğuna, “Allah belasını versin”; hizmetçisine “Allah belanı versin”; malına, “Allah bu malın belasını versin” gibi, buna benzer çirkin sözler konuşuyor ve beddualar ediyoruz.

Efendimiz diyor ki:

“Sakın bunu böyle yapmayın. Ne kendinize, ne çocuklarınıza, ne de hizmetkarlarınıza, ne de mallarınıza karşı böyle dua etmeyiniz. Çünkü bir saat vardır ki, duanızda icabet olunverir, sonra nâdim olursunuz, pişman olursunuz. Ama olmuş olan.”

Yine bakınız.

لَا تَدْعُوا عَلَىٰ أَيْمَتِكُمْ بِالْفَسَادِ فَإِنَّ صَلَاحَهُمْ
صَلَاحُكُمْ وَفَسَادُهُمْ فَسَادُكُمْ

Lâ ted'û alâ eimmetiküm bi'l-fesâdi.

Siz imamlarınıza da, reis, hükümet reislerine de, buradaki imamdan murad cami imamı değil, devlet imamı. Onlara da beddua etmeyiniz. Görüyorsunuz, hepsini diyoruz...

Lâ ted'û alâ eimmetiküm bi'l-fesâdi. Onların da fesâdı için dua etmeyiniz.

Çünkü, *fe inne salâhahüm*, onların salâhı, *salâhuküm* sizin salâhınıza bağlıdır. *Ve fesâdühüm*, onların fesâdı da, *fesâdüküm*, sizin fesâdınıza müncer olur. Onun için onların ıslahlarına, iyiliklerine dua edin ki iyilik size gelsin. Yoksa onların mahvı, sizin de mahvınızdır. Onun için dualarınızı hesaplayarak yapın.

لَا تُدِيمُوا النَّظَرَ إِلَى الْمَجْذُومِينَ وَإِذَا كَلَّمْتُمُوهُمْ
فَلْيَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قَدْرُ رُوحٍ

Lâ tûdîmü'n-nezara ile'l-meczûmîne. Geçen derslerde geçmişti bu. Cüzzam hastalıklarına dikkatle bakmayınız. Anlatmıştım onu.

Ve izâ kellemtümûhüm. Bak bu zaman. Diyor ki eğer konuşmanız icap ediyorsa o cüzzamlı ile.

Fe'l-yekün beyneküm ve beynehüm kaderu rumhin. Aranızda hiç olması şöyle bir

mızrak boyu mesafe olsun. 2-3 metrelik bir mesafe olsun. Yaklaşmayın birbirinize. Yakından konuşmayın cüzzamlılarla diyen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadîsinde de, cüzzamın mikrobunu arslana benzediğini beyan etmiş de bugün de keşfediciler, hakikaten mikrobun arslan şeklinde olduğunu söylemişler.

لَا تَذْكُرُوا مَسَاوِيَ أَصْحَابِي فَتَخْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ
عَلَيْهِمْ وَاذْكُرُوا مَحَاسِنَ أَصْحَابِي حَتَّى تَأْتِلَفَ
قُلُوبُكُمْ

Lâ tezkürû mesâviye eshâbî. Benim ashâbımın aleyhinde de konuşmayın. Bak ne güzeldir bu. Bazı insanlar hâlâ bu iddiada dururlar.

Ne hikmettir?

İnsanlarda bazı şeyler vardır, boş kafalar. Bu boş kafalar dolayısıyla bundan bin üç yüz sene, bin dört yüz sene evvelki ashâb-ı kirâmın lehinde, aleyhinde konuşma yaparlar. Lehindekileri hoş da, aleyhinde konuşmalar hiç caiz olmaz.

Sen ne zaman gelmişsin?

Kitaplar böyle yazıyor. Sen ne kitaba bakıyorsun canım. Onlar peygamberlerin ashâbı. Tarihler bakıyorsun, peygambere hizmet etmişler. Onun zamanında yaşamışlar, imanıyla, İslâm'la müşerref olmuşlar. Bize de bu dini nakletmişler, getirebilmişler. Sen kalkıyorsun, şu haklıydı, bu haksızdı diyerekten. Hakim misin sen yahu?

Bırak işi Allah'a.

Lâ tezkürû mesâviye eshâbî. Beşeriyet itibariyle herkeste bir kusur olur. Senin vazifen şimdi o kusurları meydana çıkarmak mı yahu?

Kardeşin vazifesi neydi?

Kardeşin vazifesi hataları kapayıp örtmek, iyilikleri söylemek idi. Halbuki sen tersini yapıyorsun şimdi. Onun için “*Lâ tezkürû mesâviye eshâbî.*”

Fe tehtelife kulûbüküm.

Sonra ne olur?

Kalpleriniz bozulur. Kalplerin bir araya gelmemesinin sebebi, onların aleyhindeki konuşmalarımızın neticesi oluyor demek.

Ve üzükürû mehâsine eshâbî. Hem ashâbın mesela böyle iyiliklerini zikretmekle beraber, bizim de kendilerimizin de birbirlerimizin iyiliklerini zikretmekle mükellefiz yine. Ve şeriât

itibariyle hatasız insanı bulmak bugün mümkün değildir.

Peygamber değiliz. Peygamber müstesna. Büyük velilerde de hatalar olur. Onlar da müstesna. Fakat bizim hepsimizde sürü ile günah var.

Kendimizdekini görmeyip de başkalarının günahlarıyla, kusurlarıyla, ayıplarıyla meşgul olmak doğrusu akıllı bir insanın işi değildir. Onun için, *ve üzürü mehâsine eshâbî*. Benim ashâbımın iyiliklerinden bahsedin. Tarihi oku da bak, burada. Bunlara ne kadar hizmet etmişler bu dine.

Onların o iyiliklerini söyle. Sonraki vakıaları bırak. Ki *hattâ te'telife kulûbüküm*. O zaman kalplerinize de ülfet meydana gelir. Cenâb-ı Peygamber, ülfeti deyince, Cenâb-ı Peygamber geldiği zaman da ashâb-ı kirâmın arasında, ashâb-ı kirâm dediği yere Arapların arasında bir geçimsizlik vardı.

Cenâb-ı Peygamber bunları te'lif etti, barıştırdı. Birleştiler. Bunları barıştırabilmen, bunları barıştırabilmen, t'elif-i gulübetlen senin elinde değil. Sen bunu yapamazdın. Bütün dağlar altın olsaydı da bunları

dağıtsaydın da bunlara, şu kadar paralar verseydin yine beceremezdin.

وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ

Velâkinna'llâhe ellefe beynehüm. (Enfâl Suresi 63. Ayet)

Cenâb-ı Hak onların kalplerine biraz yumuşaklık verdi, ötekine de verdi, barıştılar gittiler. Bize şimdi vermiyor o te'lifi. Sen diyorsun ki filan kimse amma inatkarmış.

Ne inatkârı yahu?

Allah vermeyince ne yapsın, mabud vermeyince ne yapsın mahluk demiş. Biz Allah'ın yolundan çıktıktan sonra onu beşere istinad etmek doğru olmaz.

Ne güzel söylemiş oldunuz. Ashâb, ef'alleri, ahlâkları Kur'an'a muvaffıktır diyor. *Lehüm ehlil verâ.* Bunlar ehl-i verâdır.

Ve şuhud, ehl-i şuhud'dur.

Lehüm deva'un ve milhül ümme.

Ümmetin tuzu mesafesindedir. Tuzsuz nasıl yemek olmuyorsa, ashâb-ı kirâmın kıymeti o kadar yüksektir öyle. Onun için onların aleyhinde kattiyen konuşmak caiz olmaz.

Ama şöyle yapmışlar, böyle yapmışlar...
Senin neyine lazım onlar. Şimdi gene
buyuruyor.

b. Üç yerde beni anmayın

لَا تَذْكُرُونِي عِنْدَ ثَلَاثٍ: عِنْدَ تَسْمِيَةِ الطَّعَامِ وَعِنْدَ
الذَّبْحِ وَعِنْدَ الْعُطَاسِ

Lâ tezkürûnî inde selâsin. Üç yerde beni
anmayın diyor.

Üç yerde beni anmayın.

Birisi. *Inde tesmiyeti't-taâmi.* Yemek
yerken *Bismillâhirrahmânirrahîm... Ve sallalahu aleyhi ve sellem* mesela. Öyle olmaz.

Bismillâhirrahmânirrahîm kâfi.

Ee, salât-u selâm getirirsek olmaz mı
hocaefendi?

Salât-u selâm getirirsin olur ama Bismillah'tan sonra dediğin kadar de. Fakat Bismillah diyince yemeğini ye, ondan sonra getir istediğin kadar salâvat.

Ama Bismillah ile karıştırma. Bir.

İkincisi. *Inde'z-zebhi.* Hayvanı kesiyoruz, koyun kesiyoruz mesela. Kurbanda vesair zamanında.

Bismillahi Allah-u Ekber. Bismillah ve bi Muhammed. Olmaz. Bismillah ve bi sallallahu aleyhi ve sellem. Olmaz.

Ve inde'l-utâsi. Hapşuu. Yerhamukallah, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem. Olmaz. Üç yerde beni anmayın. Peki.

Men gâle Bismillah ve'n Nebiyyü. Aldandı. Bismillah ve'n Nebiyyü dedi. Fe huve haramün. Onu konuşmak haramdır.

"Vela yehullü eklü tilke zebiha" O hayvanı yemekte caiz olmaz Onun eti de haramdır.

"Vela yehullü eklü tilke zebîha vema yükseru kâilühü" Ekseriyetle de bu, kailinin küfrüne kadar hüküm olunur. Peygamberin yeri ayrı, Allah'ın yeri ayrı. Allah, Allah'tır.

Peygamber, peygamberdir. Peygamber de kuldur yani. Allah kulluktan müstesna. Kulları yaratandır Allah. Peygamber ise kuldur, abid-dir yani.

Abde olunca Allah'la iştirak edemez. Allah'ın yerine kaim olamaz yani. Buna dikkat etmek lazım.

Bak şimdi.

لَا تَذْهَبُ الْأَيَّامُ وَاللَّيَالِي حَتَّى يَمْلِكَ مُعَاوِيَةُ

Lâ tezhebü'l-eyyâmü ve'l-leyâlî hattâ yemlike muâviyetü. Cenâb-ı Peygamber daha hayatında iken diyor ki:

Bu günler gelip geçecek, geçecek de; Muaviye bir gün bu mülke melik olacak.

Zaten bu hadis için demiş Muaviye'den... Ben bu davaya, bu hadisin sırrına mazhar olmak için çıktım, demiş. Ama Peygamber'in sözüde yerini bulacak. Niçin Hz. Ali ile dövüştü diyorsun?

Ne yapalım?

Allah'ın işi.

لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَغْنِيَ النِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ
وَالرِّجَالُ بِالرِّجَالِ وَالسُّحَاقُ زِنَاءُ النِّسَاءِ فِيمَا
بَيْنَهُنَّ

Lâ tezhebü'd-dünyâ hattâ yesteğniye'n-nisâü bi'n-nisâi, ve'r-ricâlü bi'r-ricâli. Ve's-sühâku zinâü'n-nisâi fîmâ beynehünne.

لَا تُرْسِلُوا الْإِبِلَ نَهْلًا وَصَرُّوْهَا صَرًّا فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ
تُرْضِعُهَا

Lâ türsilü'l-ibile nehlen, ve sarrûhâ sar-ran, fe inne's-şeyâtîne türdiuhâ. Develeri satmak için yedirirmiş otu, yemi; içirirmiş suyu,

karnı şişiyor, memesini de almıyor, şişiriyor. Pazara çıkardığı vakitte semiz görünüyor hayvan. Karnı büyük.

Bunu böyle yapmayın, diyor Cenâb-ı Peygamber. Hıyanetliğe gitmeyin yani. Sonra bu memelerdeki sütleri şeytanlar emer. Haberiniz bile olmaz. Nasıl besmelesiz yemekleri şeytanlar da ortak olur yerler de, evin bereketi olmaz.

Dersin ki hâlâ yetmiyor bu paralar. Bunlar aklımızın ermediği şeylerdir.

لَا تُرْسِلُوا مَوَاشِيَكُمْ وَصِبْيَانَكُمْ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ
حَتَّى تَذْهَبَ فَحَمَةُ الْعِشَاءِ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْبَعَثُ إِذَا
غَابَتِ الشَّمْسُ حَتَّى تَذْهَبَ فَحَمَةُ الْعِشَاءِ

Lâ türsilû mevâşiyeküm ve sıbyâneküm izâ ğâbeti's-şemsü. Akşam güneş batarken hayvanlarınızı da çocuklarınızı da sokağa salmayın.

Aklımız ermez.

Hatta tezhebe fehmetü'l-işâi. Bu akşamın karanlığı gider, gece gelir, ondan sonra çıkabilir artık.

Fe inne's-şeyâtîne tenbeasü izâ ğâbeti's-şemsü hattâ tezhebe fehmetğ'l-işâi.

Yine şuna da dikkat edin:

لَا تَرْفَعُونِي فَوْقَ حَقِّي فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى اتَّخَذَنِي عَبْدًا
قَبْلَ أَنْ يَتَّخِذَنِي رَسُولًا

Lâ teffe'ûnî fevka hakkî. Beni kulluk hakkımdan daha yukarıya çıkarmayın. Ben kulum. Beni kulluk hakkımdan daha üstüne çıkarmayın. Yükseltmeyin.

Lâ teffe'ûnî fevka hakkî fe inna'llâhe teâlâ ittehazenî abden kable en yettehizenî rasûlen. Beni Resûl etmeden Cenâb-ı Hak evvela kulu edendi. Ondan sonra da Resûl yaptı beni, kırkımdan sonra. Kırk yaşına kadar kuldum. Kırk yıldan sonra Resûllük geldi bana. Fakat kulum yine. Resûl olmakla kulluktan da çıkmış değilim. Binâenaleyh benim kulluk hakkımı bırakıp da Yahudilerin yaptıkları gibi Hz. İsa *aleyhisselam*'a Allah'ın oğlu (demeyin), en nihayet Allah'tır dediler.

Siz sakın böyle bir şey yapmayın.

لَا تَرْكَبُ الْبُحْرَ إِلَّا حَاجًّا أَوْ مُعْتَمِرًا أَوْ غَازِيًا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ تَحْتَ الْبُحْرِ نَارًا وَتَحْتَ النَّارِ
بُحْرًا وَلَا تَشْتَرِ مِنْ ذِي ضُغْطَةٍ مِنْ سُلْطَانٍ شَيْئًا

Lâ terkebü'l-bahra illâ hâccen ev mu'temiran ev ğâziyen fî sebîlillâhi. Olur olmaz yerde vapurlara binmeyin.

Şimdi ben de desem ki tayyarelere de binmeyin. O zaman o tayyare yok, vapur vardı.

Vapur da yoktu da, kayıklar işte; o mavona gibi, yahut filika gibi kayıklar. Böyle bizimki bugünkü gibi büyük vapurlarımız da yok.

Onun için *Lâ terkebü'l-bahra.* Gemiye binme. Bahre binme demekten murad gemiye binme.

İllâ hâccen. Hacca gideceksen bin. ev mu'temiran. Umre'ye gideceksen bin. *Ev ğâziyen fî sebîlillâhi,* harbe gideceksen bin.

Keyif için binme.

Ee batarsa, o zaman tekneler ufak. Bugünkü vapurlar bile o şiddetli (dalgalara), onlar bile dayanamıyor. Bunlar da karaya oturuyor, bilmem ne oluyor. Bundan dolayı bazı büyükler, fıkıh kitaplarımızda, memleketleri bizim gibi uzakta olan kimseler, hacıya gitmelerinde arada deniz varsa, hac ondan muaftır demişler.

Çünkü tehlike var, vapura binip de gitmekten uzak mesafe. Fakat ittifakla gemiye binilir. Hele bugünlerde mesela kolay. Umre için de gemiye binilir, gaza için de binilir.

Bu vapur hadisinde denizin altında ateş vardır, o ateşin altında yine deniz vardır.

Aklımız ermez.

Siz sıkıştığınız vakitte sultanlara da iltica etmeyin, onlara dayamayın ardınızı.

Cehennem, giren girecek. Cennete giren girecek. Fakat cennetin bir kısmı yine boş kalacak. Cennet dolmayacak yani. Boş kalacak. Büyük bir yer. Cenâb-ı Hak orası için hususi mahluk yaratacak, o cenneti onlarla da dolduracaktır yani.

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Yine buyurur ki:

Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî yükâtilûne ale'l-hakki. Benim ümmetimden bir grup, bir tabaka, bir kısım taif edildikleri...

Yükâtilûne ale'l-hakki. Hak için mukatile edilecekler, dövüşecekler. Hak için dövüşecekler. Kıyamete kadar bu benim ümmetim içinden bir taife hakkın müdafî olacak,

hakkın muhafıza olacak. Hakk'ın hâmişi olacak.
Hakçı olacak.

Bunu tekid eden bir diğler hadis yine:

c. Ümmetin Hiç Sönmeyen Meşalesi

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي قَائِمَةٌ بِأَمْرِ اللَّهِ لَا يَضُرُّهُمْ
مَنْ خَذَلَهُمْ وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ
ظَاهِرُونَ عَلَى النَّاسِ

*Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî kâimeten
bi emrillâhi.* Benim ümmetimden bir taife.

Yani bozulan bozulacak. Bozulanların bozulması benim ümmetimin ümmetliğine zarar vermez. Bozulan bozular. Ama ümmetimin içinde öyle bir taife mevcut olacak ki, *kâimeten bi emrillâhi.* Allah Teâlâ'nın emrini ifâ ederler.

Lâ yedurruhüm men hazelehüm. O'na karşı çıkanlar olur ama hiçbir zarar vermezler.

Lâ yedurruhüm men hazelehümü ve men hâlefehüm. Ne kadar bu muhalifler olursa olsun bu hak ile hakkın müdafisi olanlar, hakkın muhafızı olanların Allah hafızı ve muhafızıdır. Onları ayakta tutacaktır yani.

Dünya bir araya gelir. Ama bunlar meydana gelmesin, şunları yok edelim, imha

edelim. Yine başımıza bunlar bizim çeşitli şeyler çıkaracaklar, diyerekten dünya toplansın bir araya hakından gelemesler.

Allah onları koruyacak ve bunlar din üzerinde kâye olarktan yaşayacaklar. *İlâ yevmi'l-kıyâme*h. Kıyamete kadar. Bunu önleyen kimse çıkamaz. *Hattâ ye'tiye emrullâhi ve hüm zâhirûne ale'n-nâsi*. Yani emri ilahi gelinceye kadarki kıyamet kopacak, o kıyametin kopacağına kadar bunlar hak üzerinde duracaklar.

Raviler, Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Müslim, Hazreti Muaviye'den.

Bunu diyor ki Cenâb-ı Peygamber, hutbe okuyordu. Hutbe okurken ben bunu Resûlullah'tan işittim diyor Hz. Muaviye. Resûlullah hutbesinde böyle buyurmuşlar:

Bir ümmet, ümmetinden bir tabaka hak üzerine sabit olacaklar. Kim ne derse desin onlar haktan dönmeyecekler. Hakkın muhafızı, müdafisi olacaklar. Dünyada bir araya toplansa onları hak yolundan ayıramayacaklar.

Yine üçüncü bir hadis:

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ
عَلَى مَنْ نَاوَاهُمْ حَتَّى يُقَاتِلَ أَخْرَهُمُ الْمَسِيحَ
الدَّجَالَ

Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî. Ümmetinden bir taife duracak ayakta.

Yükâtilûne ale'l-hakki. Hak için dövüşecekler. *Zâhirîne.* Zâhir (açıktan). *Alâ men nâvâhümü hattâ yükâtile âhiruhümü'l-mesîha'd-deccâle*

Bu mesih-i deccal denilen bir şer, mahluk var.

Onun gelmesinde hiç şüphemiz yok. Gelecektir bu şer. Bu şer ile de dövüşünceye kadar onlar ümmetinden bir taife bulunacak. Yani hak üzerine bu ümmet. Ama burada olmaz da dünyada müslümanlık burası değil ya. Dünyanın her tarafında Müslümanlar mevcut. Pakistan'ın da var. Cezayir'in de var, şurasıda var, burasıda var. Yayılıdır Müslümanlar dünya üzerinde.

Bunlardan bir grup, bir taife, İslâm'ın müdafisi ve muhafızı olacak. Onun için hak üzerine olan İslâm'ın muhafız ve müdafalarını,

müslümanların da desteklemelerinin lüzumunu apaçık söyler. Daha bir açığı bu hadisin.

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي مَنْصُورِينَ لَا يَضُرُّهُمْ
خُذْلَانٌ مَنْ خَذَلَهُمْ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

Lâ tezâlü tâîfetün min ümmetî. Ümmetinden bir taife sabit olur.

Mensûrîne. Yardım olunmuşlar kendilerine. Nusret-i İlâhiye mazhar olmuş bir kavim bulunur.

Lâ yedurruhüm. Hiç zarar vermez bunlara. *Huzlânü men hazelehüm.* Onları yok etmek isteyenlerin gayretleri hiç para etmez. *Hattâ tekûme's-sâatü.* Kıyamet kopuncaya kadar bu ehl-i İslâm'ın içerisindeki hakkın muhafızı ve müdafii taifi olunacak.

Allah'ın da nusretine nâil oldukları halde.

İbn Mâce'nin, Taberânî'nin, Hatîb'in Muâviye b. Kurra an ebîhi.

لَا تَزَالُ أُمَّتِي فِي مُسْكَةٍ مِنْ دِينِهَا مَا لَمْ يَنْتَظِرُوا
بِالْمَغْرِبِ اشْتَبَاكَ النُّجُومُ مُضَاهَاةَ الْيَهُودِ وَمَا لَمْ
يُؤَخِّرُوا الْفَجْرَ إِلَى امِّحَاقِ النُّجُومِ مُضَاهَاةَ
النَّصْرَانِيَّةِ وَمَا لَمْ يَكْلُوا الْجَنَائِزَ إِلَى أَهْلِهَا

Lâ tezâlü ümmetî fî meskenetin min dînihâ. Ümmetim, benim ümmetim, dinlerindeki basîrat üzerine sabit olurlar. Dinlerinde basîret sahibidirler. Bu çok mühimdir ha. Dininizde basîret sahibi olmak.

Basîret, basâr değil. Basîret, işin iç yüzünü görebilmek, işin iç yüzünü görebilmek... Gittiği yolun hangisinin hak olup olmadığını görebilmek bir basirettir o.

Onu Allah mümtaz kullarına verir. Mümtaz kullarında bulunur bu basiret. Mümtaz olmazsan göremezsin. İlerisinde ne olduğunu bilemediğin için hayvanlar görür de önünü görür, arkasını görmez. Onun gibi görürüz.

Önümüzü görürüz de arkamızı görmeyiz. Arkasını görmek basiret sahibine aittir. Duvarın içini biz görebilir miyiz?

Göremeyiz duvarın içinde kim var. Fakat ehl-i basiret duvarın içerisinde görür.

Onun için ümmetimden bu basiret sahipleri bulunur. Dinlerinde sabit oldukları halde. Yalnız iki şartla. *Mâ lem yentezirû bi'l-meğribi iştibâke'n-nücûmi.* "Akşam olmuş iftar edeceğiz. Dur dur daha yıldızlar doğmadı ki" diyor.

“Canım akşam oldu. Güneş battı. Akşam oldu. Karanlık geliyor. Artık yıldızı beklemeye lüzum yok.”

Bunu yaptıkları takdirde o artık, o nusret, basiret ellerinden gider. Bir, bu daha Yahudilerin yaptığı gibi.

İkincisi, *mâ lem yüehhiru’l-fecra ilâ immihâki’n-nücûmi*. Burada biz aldanılırız burada.

Burada sabah namazını o kadar geriye bırakıyorlar ki, *ilâ immihâki’n-nücûmi*, yıldızlar kayboluyor artık. Yıldızlar kayboluyor, yani sabahın ışığı vuruyor, yıldızın kıymeti kalmıyor artık. O zamana kadar da sabahı tehir ediyor, daha güneş doğmadı diyor. Güneşin doğmasına vakit var diyor, 5 dakika var, 10 dakika var, 20 dakika var. Ee, biz de ancak o zaman kılıyoruz namazı.

Onun için Arapların bu cihette hakları var ki sabah ezanını okur okumaz arkasından kameti getiriyorlar. Yani imsak vakti biter bitmez 15 dakika sonra namazı kılıyorlar. Biz ise işte cemaat toplansın derken işi buraya düşürüyoruz yani. Bu da Nasrâniyelerin işidir.

Ve üçüncüsü. *Ve mâ lem yekilü'l-cenâize ilâ ehlihâ*. Cenazeleri ehline, yani ehline dediğim; sahibinde bırakmak...

“Ölen adam işte akraba-u taallukatı, eşi, dostu kaldırsın bana ne?”

“Eşi, dostu kaldırsın cenazeyi. Bana ne” demeyin. Cenazelere iştirak edin.

Cenazelere iştirak edilmemek bu da basiretin (gitmesine nedendir). Yarın sen de gideceksin. Eh benim param var, şanımlı da var. Çok gelir bana cemaat. Senin cemaatinin gelmesi de para etmez yani. Sen başkasına gitmiyorsun, sana da gelenlerin kıymeti olmaz.

Ve mâ lem yekilü'l-cenâize ilâ ehlihâ. Cenazeyi cenaze sahiplerine bırakırsın, “bana ne” dersen, o zaman o basireti elden gitmiş olur.

Kıymetli adamlar gördün mü sen?

Neden?

Şerefi var onun canım. Ondan dolayı toplanmış bütün insanlar.

Garibin cenazesi ortada kalıyor. Eğer cenaze arabaları olmasa kim götürecektir bunu?

Burada bir hadis var. Söylemesi belki pek doğru olmayacak ama, teberrüken yine onu da atlamayalım.

لَا تَزَالُ الْخِلَافَةُ فِي بَنِي أُمَيَّةَ يَتَلَقَّوْنَهَا تَلَقُّفَ

الْكُرَّةِ فَإِذَا نَزَعَتْ مِنْهُمْ فَلَا خَيْرَ فِي عَيْشِ

Lâ tezâlü'l-hilâfetü fî benî ümeyyete

Hilafet, hani şimdi var mı bir hilafet?

Bu hilafet bizim bildiğimiz hilafet değil.

Bizim halifelerin adına biz hilafet demişiz ama biz demişiz. 33 sene sonra hilafet bitti. Hilafet 33 seneydi. Peygamberden Hz. Ebubekir, Ömer, Osman, Ali tamam oldu. Bundan sonra pazularının kuvvetiyle, *cebâbir*; cabbarlık suretiyle idareciler bunu kendileri kullanmışlardır.

Onun için, *Lâ tezâlü'l-hilâfetü fî benî ümeyyete*. Hilafet, beni ümmiyye'de oldukça rahat edilir. Fakat bunlar da topun, çocuklar nasıl ayaklarında oynuyor, o onu atıyor, o onu atıyor. Hilafet senden bana, benden sana, geçecek diyerekten arada bir sürü kavgalar, gürültüler olur.

“Sen alacaksın, ben alacağım” diyerekten. Ondan sonra, *fe izâ nüziat minhüm fe lâ hayra fî ayşin*. Ben-i ümmiyeden hilafet alındıktan sonra, yaşayıpta hayır yoktur demiş. Hayatta hayır yoktur. Kavgayla, gürültüyle geçer işler.

Baş bozulmuş. Ümmiye'den Abbaslar'a geçti, Abbasilerden Mısırlılara geçti. Mısırlılardan da bize geçti. Biz şimdi de kaybolduk gitti.

لَا تَزَالُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَحْجُبَ غَضَبَ الرَّبِّ عَنِ
النَّاسِ مَا لَمْ يُبَالُوا مَا ذَهَبَ مِنْ دِينِهِمْ إِذَا صَلَحَتْ
لَهُمْ دُنْيَاهُمْ. فَإِذَا قَالُوا هَا قَيْلٌ: كَذَبْتُمْ لَسْتُمْ مِنْ أَهْلِهَا

*Lâ tezâlü lâ ilâhe illallâhü tehcübe
ğadabe'-rabbi ani'n-nâsi.*

Bak ne güzel. Geçen bunun bir diğeri de geçmişti. *Lâ tezâlü lâ ilâhe illallâhü tahcübe
ğadabe'-rabbi ani'n-nâsi.* Bu kelime-i tayyibeyi her kim söylerse Allah Teâlâ'nın gadabını söndürür. Perde olur.

Gazâb-ı ilahiye'ye, *lâ ilâhe illallâh* denildiği müddetçe...

Ama *mâ lem yübâlû mâ zehebe min dînihim.* Dinlerinden kaybettiklerine kıymet vermedikleri zaman, *izâ salahat lehüm dünyâhüm,* dünyaları hoş, rahatları yerinde, kazançları yerinde, rahatları yerinde, seviniyorlar. Ama dinden şu gitmiş, bu gitmiş, hiç onunla alakadar olmuyorlar. Bu zamanda da *kâlûhâ lâ ilâhe illallâh* yine diyorlar.

Kîle, onlara deniyor ki:

Kezebtüm, yalan söylüyor. *Lestüm min ehlihâ*. Siz bu *Lâ İlâhe illallâh* diyecek ehil değilsiniz, tabakadan değilsiniz. Çünkü dinlerinizden şu kadar gider zayıflarınız var da hiç onunla meşgul olmuyorsunuz.

“Bana ne” diyorsunuz?

Bananecilik, içinize geçmiş; dininizden, kaybettiklerinizden dolayı hiç müteessir olmuyorsunuz, üzülmiyorsunuz, çalışmıyorsunuz onun telafisine, oturmuşsunuz, *Lâ İlâhe illallâh* diyorsunuz.

Diyor ki:

“Hayır, yanlış, yalan söylüyorsunuz. Böyle olmaz. *Lâ İlâhe illallâh* diyen, *Lâ İlâhe illallâh*'ın müdafîği olur ve muhafızı olur.”

Lâ İlâhe illallâh'ın müdafîği ve muhafızı olmayan bunu söylemeye hakkı yok. Demek gelecek, Allah muhafaza... Allah korusun...

لَا تَزَالُ الْأُمَّةُ عَلَى شَرِيعَةٍ حَسَنَةٍ مَا لَمْ يَظْهَرُ فِيهِمْ

ثَلَاثٌ: مَا لَمْ يُقْبَضْ مِنْهُمْ الْعِلْمُ، وَيَكْثُرُ فِيهِمْ وَلَدُ

الْخَبَثِ وَيَظْهَرُ فِيهِمْ السَّقَّارُونَ. قَالُوا: وَمَا

السَّقَّارُونَ؟ قَالَ: نَشْوُ يُكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ

تَكُونُ تَحِيَّتُهُمْ بَيْنَهُمْ إِذَا تَلَّاقُوا التَّلَاعُنَ

Lâ tezâlü'l-ümmetü alâ şerîatin hasenetin. Bu ümmet, şeriât-i hasene üzerinde daim olur.

Mâ lem yezher fîhim selâsün. Üç şey onlarda zuhur etmedikçe.

Birisi. *Mâ lem yükbed minhümü'l-ilmü.* İlim bunlardan kabz olunmadıkça...

İlim sahipleri mevcut aralarında var yani. *Ve yeksür fîhim veledü'l-habesi.* Zina çocukları çok olmadıkça. *Ve yezher fîhimü's-sekkârûne.* Sekkârûn çok olmadıkça bunlar rahattırlar.

Şeriât-ı ahsen üzeridedir bunlar. Ne zaman ki ilim sahipleri ortadan çekilir, veled-i zinalar çoğalır, sekkârûnlar da meydana çıkar, o zaman iş işinden çıkar.

Ve kûnûne fî âhiri'z-zamân. Bu âhir zamanda olacaktır.

Tahiyetühüm beynehüm izâ telâku't-tellâ'un. Birbirlerine karşılaştıkları vakitte, *esselamu aleyküm* diyecekleri yerde “Allah belasını versin şunların yahu. Allah belasını versin bunların yahu.” Birbirlerine lanetle ömürlerinin vakitlerini geçiriyorlar. Kusurları kendilerine katiyen aramıyorlar.

İlmin kabzı, kitaplar ortadan kalkacak değil. İlmin sahibi kalmayacak, ilim sahibi

kalmayacak. Kitap çok. Sarıklı da çok. Fakat ilmiyle âmil olan, ehl-i ilim yok.

Onun için bugün ilim denince, her şey vardı da, burada şeriat-ı İslâmiye ile âmil olacak insanlar demek. Yine bakınız:

لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ
حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ: عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَشَبَابِهِ
فِيمَا أَبْلَاهُ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ
وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلِمَ

Lâ tezûlü kademâ ibn âdeme yevme'l-ki-yâmeh. Kıyamet gününde insanoğlunun ayağı yere saplanıp kalacak. Kımıldayamayacak yani. İnsan orada kıyamet günü kımıldayamadan duracak.

Hattâ yüsele an hamsin. Beş sorgunun cevabını vermedikçe bulunduğu yerden kımıldayamayacak.

Birisi. *An umrihî fîmâ efnâhü.*

“Ey Ahmet! Şu ömrünü söyle bakalım. 60, 70, 80, 90 yaşında ömrünü geçirdim diyorsun. Nerede geçirdin bu ömrünü bakalım? Büluğ devresinden bugüne kadar geçirdiğin ömrünün hesabını ver de ondan sonra buradan kalk.”

An umrihî...

İbadette mi geçirdin? Sarhoşlukla mı geçirdin? Dine düşman olarak mı geçirdin? Dinin hâdimi olarak mı geçirdin? Nasıl cevap vereceğiz?

Allah yardımcımız olsun...

Ve şebâbihî fîmâ eblâhu. O gençlikteki vaktini söyle bakalım. Nasıl geçirdin?

Zevk-i sefâ ile mi? Yoksa ibadet taatla mı? Hayırda mı? Yoksa şerde mi?

Ve an mâlihî. Söyle bakalım. *Min eyne iktesebehû.*

Nereden kazandın bu parayı? Söyle bunun cevabını.

Ve fîmâ enfekahû. Nereye de harcadın? İki sorgu var burada.

Birisi nereden kazandın, ikincisi nereye harcadın?

Kazanmak da ayrı bir dert, harcamak da ayrı bir dert. Kazanır insan çok güzel ama. Kötü yerlere harcadıysa o parayı, kötülüklerin muhafazası için yolladıysa, Allah muhafaza...

Ve mâzâ amile fîmâ alime.

Söyle bakalım, bildiklerinle ne yaptın?

O bildiğin bilgileri yerinde kullandın mı, kullanmadın mı?

Bilgine hakim miydin, sahip miydin, yoksa bilginin aksisini mi yapıyordun?

Herkes karşıdan görüyordu, “Muhterem efendim verin elinizi öpeyim” diyor. Ama işin iç yüzünü Allah biliyor.

Yine o hadisin bir diğeri:

d. Kulun Hesap Vermeden Ayrılamayacağı Dört Soru

لَا تَزُولُ قَدَمًا عَبْدٍ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ: عَنْ عُمْرِهِ
فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ عِلْمِهِ مَا فَعَلَ فِيهِ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ
اِكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ

Lâ tezûlü kademâ abdin hattâ yüs'ele an erba'in.

Burada beşten dedi, burada da dört sorgudan cevap vermedikçe insan yerinden kımıldayamayacak.

Birisi *An umrihî*, yukarıdaki gibi, “Ömrünün cevabını ver bakalım.” İşliyor bunlar teyplere.

Fîmâ efnâhu. Ömrün nerede de harcadın?

Bir nefes de bir ömürdür. Bir nefesin bile boşa gidişinin cevabını vermekle mükellefiz.

Boşa giden zayıttır çünkü. Beş kuruş kaybolunca acıyoruz.

Beş lira kaybolursa daha çok acırız. Beş yüz, beş bin lira kaybolursa daha çok acırız. Bir ömrün beş bin ile beş yüz binde ödenmesinin karşılığı yok. Dünyayı versen bir nefes gelmez ona geri. Binâenaleyh bu kadar kıymetli bir cevheri sen nasıl harcadın bakalım boş yerlere?

Zevk yerlerinde, sefa yerlerinde, günah yerlerinde. Mütemadiyen bu ömrün boşa gitti de söyle bakalım şimdi cevabını.

Bir. *Ve an ilmihî mâ feale fîhi*. Çok okudun, sürülerle kitapların vardı, sürülerle senelerce okudun mekteplerde de. Bakayım şu ilminden ne yaptın bakalım?

Altına caizdir dedin, faize olur dedin, işte şu da caizdir dedin. Bu da olur dedin, şöyle de olur dedin, böyle de olur dedin. Söyle bakalım bunların hesabını şimdi ver bakalım. İlminle nasıl amel ettin?

İlmi öğrenmek kolay da, amel etmesi kadar zor şey yok.

Onun için Bâyezîd-ı Bistâmî hazretlerine demişler ki, sofuların reisi idi ya.

“En çok zor gelen insana nedir?” demişler.

Çünkü otuz sene su içmeden yaşamış adam. Soğuk suyun içine gidermiş, suyu içmeden döndürürmüş kendisini. İçmezdi soğuk suyu içmesine.

Yemesi de öyle. Gayet riyâzet sahibi bir insan. En çok zor olan neydi sana demişler bu demsiz tasavvufta.

“İlme uymak” demiş. İlme uymak, ilmiyle amel edebilmek, ilmin dediği gibi olmak, kitabın dediği gibi yaşayabilmek en zor şey budur.

Yoksa aç kalmaya insan alışınca, riyâzet. Senelerce, aylarca, senelerce insan işte üç hurmayla, beş hurmayla yaşayabilir. Uykusuzluk, alıştırdın mı o da olur.

“Ben gece bir saat uykuyla devam ediyorum, maşaallah iyi sofuyum.” Olur, mümkündür, alıştıırırsın.

Açlığa da alışır, uykusuzluğa da alışır. İşte kuvvet, pehlivanlarımız da alışır, her şeye alışır. Ama kitaba uymak meselesi...

Geçenki dersimizde geçmişti ama açmayalım orasını şimdi.

İkincisi. *Ve an ilmihî mâ fe'ale fîhi*. Şu ilminden neler yaptığımı bakalım, söyle ilminle nasıl amel ettin?

Ve an mâlihî min eyne iktesebehû ve fîmâ enfekahû. Bu parayı nereden kazandın? Söyle bakalım.

Faizlerle mi kazandın? Hilekarlıkla mı kazandın? Nasıl kazandın söyle. Sonra harcadığın yerleride söyle bakalım.

Sen yanlış da söyleyemeyeceksin ki hepsi tespitli. Sen ne kadar yalan söylersen söyle. Burada yalancı şahitler bulursun, işini çevirirsin ama orada ne yalancı şahit var ne de saklamanın imkanı var. Azaların dil olacak, ağzalar dil olacak, söyletecek. Hoca, âzâlar dil olur mu?

Senin sahtan dil oluyor da, hopörle dediğin, teyp dediğin şeyler, tahtadan, demirden, taştan, topraktan yapılan şey, dil olmuş da bugün karşımızda konuşurken, Allah Teâlâ'nın kudretine ne güçlük var ki senin âzâlarını konuşturamazsın?

Hiç öyle şey olur mu?

Yahut seni her gün okuyorsun.

Estâizubillâh:

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ

el-yevme nahtimü 'alâ efvâhihim ve tükellimünâ eydîhim. (Yâsîn Suresi 65. Ayet)

Ağzını kapatırız da, ellerine söyletiriz diyor Allah *celle ve âlâ*.

El söyler mi?

Bak işte senin tahtan söylüyor işte burada. Getir teybi şimdi söylesin sana.

Ve an cismihî fîme eblâhü. Bu cismi nerede çürüttün, onu da söyle bakalım. Cismini nerede harap ettin?

Bu gençliği, bu gençliği, kuvveti, kudreti ben sana verdim de sen bunları hayırda mı harcadın, şer yollarda mı harcadın?

Dedin ki: “Bunun parası çok, malı da çok. Ne yapacağız bu adamın bu kadar yaşasın yaşasın da, biz böyle zarureten yıkalım, evini de alt üst edelim, malını da alalım, yaşayalım biz de yaşayalım.”

Buna mı kuvvet harcadın?

Fikrini buraya mı harcadın? Yoksa Allah'ın taksimidir ne yapalım ona çok vermiş, bana da bu kadar vermiş, razı olayım mı dedin?

Hakkına razı oldun mu?

Yoksa hakkını şer yollardan mı kullandın?

Şer yolda kullananlara destekçi mi oldun yoksa? Mahlukatın şerlisi de var, şersizi de var.

Şerliğe mi yardım ettin, hayırlıya mı yardımcıydın? Bunun hesabını ver bakalım.

Yine buyuruyor ki:

لَا تَسْأَلِ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكَ الْجَنَّةُ. لَا تَغْضَبُ وَلَكَ
الْجَنَّةُ. اسْتَغْفِرِ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً قَبْلَ أَنْ
تَغِيبَ الشَّمْسُ يَغْفِرُ لَكَ سَبْعِينَ عَامًا قَالَ: لَيْسَ لِي
ذَنْبٌ سَبْعِينَ عَامًا قَالَ: فَلِأَبِيكَ قَالَ: لَيْسَ لِأَبِي ذَنْبٌ
سَبْعِينَ عَامًا قَالَ: فَلِأَهْلِ بَيْتِكَ قَالَ: لَيْسَ لِأَهْلِ بَيْتِي
قَالَ: فَلِجِيرَانِكَ

Lâ teseli'n-nâse şey'en. Bu hadisi at-
lamıştın ama kimseye sen karını neye dövdün
diye sormaz. Adam kızmış da karısını dövmüş.

Sen deme ki o adama “Sen neye dövdün
karıyı?” diye sorma. Senin vazifen değil o. O,
mesulü o. Karışma.

İhvanından, itimat ettiğin kimselerden de
sorma bunu. Ve akşam yatarken tek namaz kıl-
madan da yatma.

Vitir namazı... Tek namaz kılmadan da
yatma.

Vitir namazını hemen yatsının arkasından
da kılmayın ama. Biz de onu yanlış bellemişiz.
Körün sopasını bellediği gibi yatsının

arkasından vitir namazını kılmak kolayımıza geliyor. Kılıp yatıyoruz.

Halbuki yatacaksın, yatsını bitirdikten sonra yat, uyu. Gece kalkacaksın. Gece kılacaksın, vitrini, (bu namazın) hakkı gece kılınmak. Ama demişler ki:

Uykusuna güvenemeyen kılsın da öyle yatsın. Yüklü, borçlu kalmaktansa.

Fakat Medine-i Münevvere'de, oradaki vaiz Hoca Efendisi'nin vaazında, bu tek namaz hakkında çok gün uzun boylu izahat verdi.

Tek namaz... Biz şimdi üç kılıyoruz ya, bizimkisi tek ama bizim tekliğimize Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri de itiraz ediyor. Çünkü Cenâb-ı Peygamber yine demiş ki:

Tek namaz kılın ama akşam namazına benzetmeyin demiş. Akşam namazı o da üç, tek namaz.

Fakat bizim vitir namazı da ona benze mesin. Üç rekat kılıyoruz. Ya ikide otur, selam ver, peki öyle kıl. Şafiîler öyle yapıyorlar ya. Veyahut ikide oturma.

Üçü birden kılmış Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri. Bunu da biz yapamıyoruz tabi. Çünkü imamımızdan böyle gelmiş, böyle gidiyor.

Yani tek namazı muhakkak tek olaraktan kılınmalı.

Lâ teseli'n-nâse şey'en ve leke'l-cenneh.

Buna dikkat edin. Bakın, ne kadar müslümanlık güzel bir şeydir.

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“Kimseden bir şey isteme. Kimseden bir şey isteme. İsteyeceğini Allah'tan iste, senin için cennet hazır.” *Ve leke'l-cenneh.* Cennete girmek istiyorsan, kimseye müdahane etme. Boyun bükme. Kimseden bir şey isteme. Ama “Canım, benim şöyle zaruretim de var, böyle zaruretimde var, böyle ihtiyacımız da var, şöyle ihtiyacımız da var.” O ihtiyaç bitmez ki kimse de bitmez.

Milyonlar adamı, milyarder adam, onunda bitmiyor ihtiyaç. Sen bırak işi Allah'a, kanaat et haline, isteme kimseden bir şey.

Ve leke'l-cenneh. Cennetin hazır senin.

Bu hadîs-i şerî, varid olduktan sonra, ashâb-ı kirâm, öyle kimselerdir ki bakın o ashâb-ı kirâm, atında giderken elinden nasılsa uyku haliyle kamçısı düşüyor elinden, kamçısı düşüyor. Deveden inip binmek de kolay bir şey değil yani. Yüksek hayvan. Herkes beceremez.

Deveyi çöktüreceksin, ineceksin, tekrar bineceksin. Zor iş. Oradan geçen birisine, “Ya şu benim kamçım düştü, alıverin lütfen kardeşim” demezlermiş. İsteme kimseden bir şey yani. Kimseden bir şey istememek için elinden düşürdüğü kamçısını, hayvanı kullanmak için kullandığı sopasını şuna buna demiyor, alıverin şunu demiyor.

Çünkü Peygamber kimseden bir şey isteme dedi, diyor. Bu da bir istemektir diyor. Şuna dikkat eder misiniz?

Ee, şimdi biz zenginlerin malını elinden zorla almak istiyoruz beyefendi. Sopayı bırak sen şimdi.

Alıyoruz, onu da vermiyoruz.

İkincisi. *Lâ teğdab*. Kızma. İkincisi de, kırgınlık hali... Ona da kızma.

Velekel cennet. Senin için cennet hazır.

Adamın birisi gelmiş:

“Ya Resûlallah, bana bir nasihat et bakalım, bir şey söyle.” demiş ki:

“*Lâ teğdab*. Kızma.” Adam kanaat etmemiş.

Yanıbaşına geçmiş şöyle otururken. Yine bir sırası gelmiş:

“Bir nasihat ya Resûlallah!”

“*Lâ teğdab*” demiş. Adam yine kenara atılmış, bir fırsat bu tarafa geçmiş, demiş:

“Ya Resûlallah, bir nasihat...”

“*Lâ teğdab.*” Sonra arkasından galiba biraz da daralıyor o adama, kafasız adammışın gibi yani, *Lâ teğdab* dedik ya, gadab etme, kızma. Gadab, yani kızmak. Kızdın mı?

Çocuklar ellerinde topu nasıl oynuyorlar ayaklarında?

Pat, pat, pat, pat. Şeytan da kızanlarla böyle oynar diyor. Bir topa vurur, bir tekme vurur, bir tekmede öteki şeytan vurur. İki şeytanın arasında yuvalanır dururuz. Gazab bu kadar kötü şey.

Onun için gadabı bırak. Kızacaksan Allah için kız. Hiç kızmıyorsun Allah için. Allah için hiç kızdığın yok.

Kızdığın dünya menfaatine.

İstağfirillâhe fi'l-yevmi seb'îne merraten kable en teğîbe's-şemsü. Güneş batmadan evvelden yetmiş kere istiğfar eder. Güneş batmazdan evvel yetmiş kere de istiğfar eder, akşamları.

Ki, *yağfir leke seb'îne âmen.* *Kâle: Leyse lî zembü seb'îne âmen.* *Kâle: Fe li ebîke.* *Kâle:*

Leyse li ebî zenbü seb'îne âmen. İlâ âhiri'l-hadîs...

Bu akşamdan sonraki yetmiş kere istiğfarın fadâili çok büyüktür.

e. Dünyayı Hayırla Yaşamak

لَا تَسُبُّوا الدُّنْيَا فَنِعْمَ الْمَطِيَّةُ لِلْمُؤْمِنِ عَلَيْهَا يَبْلُغُ
الْخَيْرَ وَبِهَا يَنْجُو مِنَ الشَّرِّ

Lâ tesübbü'd-dünyâ, fe-ni'me'l-metiyyetü li'l-miü'mini. Siz bu dünyaya da kızmayın yani. “Onun Allah belasını versin, şu dünyanın başımıza ne dertler çıkardı, bir rahat huzur da göremiyoruz” diye dünyaya kızmayın, küfretmeyin, sövmeyin dünyaya. *Fe ni'me'l-masiyyeh.* Halbuki dünya ne güzel bir masiyyedir, binektir.

O bizi âhirete götürecektir. Cennete götürmek için bize verilmiş bir masiyye o. Binek yani. Onun üzerinden cennete gideceğiz binip de.

Sen dünyaya ne kabahat buluyorsun?

Li'l-miü'mini diyor ama bak. Müminin için ne güzel bir mekandır bu dünya. Allah'ın rızasını kazanır, cennetten en güzel yerlere erişir.

Yeblüğü'l-hayra, ve bihâ yencû mine'ş-şerri. Hayırlara nâil olur, şerlerden de emin olur. Bu dünyada en nihayet cennete girer, cehennemden de kurtarır yakayı.

لَا تَسُبُّوا الدَّهْرَ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: أَنَا الدَّهْرُ لِي اللَّيْلُ
أَجِدُّهُ وَأَبْلِيهِ وَأَذْهَبُ بِمُلُوكٍ وَأَتِي بِمُلُوكٍ

Lâ tesübbü'd-dehr. Zamanlara da sövmeyin. “Ama kötü zamanlara rast geldik yav. Allah belasını versin bu adamların da”. Sövme.

Zamanın kabahati yok. Zaman, zaman, zaman değil. Zaman değil. *Fe innellâhe yekûlü: Ene'd-dehr.* “Zamanların sahibi benim. Mülkün sahibi benim. Varlıkların sahibi benim. Gecelerin sahibi benim, gündüzlerin sahibi de benim. Kimisini eritirim, yok ederim. Bazı melekleri getiririm, bazılarını da yok ederim. Onu alırım, başkasını korum. Hepsi benim idaremin altındadır. Ne zamana söv, kendine ıslaha bak, kendini düzeltmeye bak.”

Yani bütün eşyada Hâlik, Allah-u Zü'l-Celâl'dir. İyi olursak iyilerle ömrümüz geçer, kötü olursak da kötülerdir başımıza gelecek olanlar.

Altında yine:

لَا تَسُبُّوا الرِّيحَ فَإِذَا رَأَيْتُمْ مَا تَكْرَهُونَ فَقُولُوا: إِنَّا
نَسَأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذَا الرِّيحِ وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَخَيْرِ مَا
أَمَرْتُ بِهِ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذِهِ الرِّيحِ وَشَرِّ مَا
فِيهَا وَشَرِّ مَا أَمَرْتُ بِهِ

Lâ tesübbü'r-rîha. Rüzgara da sövmeyin ya; Allah esirgeye, “Kasırğa geldi, evlerimizi aldı götürdü, vapurlarımızı birbirine kattı.” İşte oluyor bazı memleketlerde, bir sürü insanlar ölüyorlar. Allah belasını versin yav bu kasırganın da. “Ona da deme sakın ha. Çünkü kasırgalar mahlukdurlar, hâliki benim, benim emrimle hareket eder hepsi. Benim emrimle hareke eder; yazlar, kışlar, yağmurlar, şunlar bunlar emrimin dışında hiçbir şey olmamıştır. Hepsi benim emrime tabidirler.”

Binâenaleyh sen kendini düzeltmeye bak. Onun için böyle hoş olmayan bir şey gördüğünüz vakitte diyiniz ki:

Innâ neselüke min hâze'r-rîhi ve hayri mâ fîhâ. Ya Rabbi biz bu rüzgârdaki hayırları isteriz ve bu rüzgârın içerisindeki hayırlardan isteriz.

Onun içerisinde hayır da vardır. Bazılarını yıkar yıkar ama altında da bir hayırlar da

vardır. *Ve hayri mâ ümirat bihî.* O nelerle yapmakla memursa onu yapacak. Binâenaleyh hayrını isteyin siz ondan.

Ve neûzü bike min şerri hâzihi'r-rîhi ve şerri mâ fîhâ. Ya Rabbi bu rüzgarın şerrinden sana sığınırız. Bu rüzgarın şerri içinde ne şerler varsa onlardan da sana sağınırız. Yani hem hayırları ver, hem şerlerden de bizi muhafaza et. Sabah duası ne kadar güzeldir. Herkesin sabahleyin kalkarken yapmakla mükellef olduğu bir dua var.

Elhamdülillâhillezî ahyânâ ba'de mâ emâ-tenâ ve ileyhi'n-nüşûr.

Uykudan uyandık, kalktık sabah olmuş. “Elhamdülillah Ya Rabbi, bizim o ölü hayatımızı dirilttin, canımız geri geldi. Uyandık uykumuzdan. Uyku dediğin senin ölümün bir misaliydi. İşte o misalden kalktık, şimdi yeni bir hayata kavuştuk. Sana onun için hamd olsun Ya Rabbi. Uyanamasaydık, gittiydik. Yok olurduk.”

Yani ölüm dediğin, uyanamamaktan ibaret. Uyudun mu gittin. Uyuyordun, ölüyorsun.

Onun için uzun dua. Ya Rabbi, bugünün hayrını senden isterim, şerlerinden de sana

sığınırım diyerekten Cenâb-ı Hakk'a hamd edecek. *Inne fî halkıs semâvâti vel ard âyet-i kerîmesini* baştan aşağıda oku diyor. Çünkü Cenâb-ı Hakk'a diyeceksin ki, işte kulluğun iktizâsı.

“Ya Rabbi, beni uyandırdın. Yeni bir hayata kavuşturdun. Sana hamd-ü senâlar olsun.” *Elhamdülillâhillezî ahyânâ ba'de mâ emâtenâ ve ileyhi'n-nüşûr. Esbahnâ ve esbahalmülkü lillâh.* Biz sabaha dahil olduk. Sabah ve mülk senindir Ya Rabbi.

Vel azametü vel kibriyâü vel halkü vel emrû vel leylü vennehar ve ma sekene fîhima lillâhi teâlâ Vahdehû lâ şerîke leh. Bunların hepsi senin Ya Rabbi. Senin şerikin de yok.

Uzun boylu dua et. Her sabah okuruz bunu.

Yine buyuruyor ki:

لَا تَسُبُّوا أَهْلَ الشَّامِ فَإِنَّ فِيهِمُ الْأَبْدَالَ

Lâ tesübbû ehle's-şâm. Ehl-i Şam'a da sövmeyin. Ulan Yahudiler bir Yahudinin hakkından gelemedin. Tuh. Allah sizi şöyle yapsın. Buna da karışma. Onu da sahibi biliyor.

Lâ tesübbû ehle's-şâmi, fe inne fîhimü'l-ebdâle. Çünkü o ehl-i Şam da evliyâlar vardır,

kırk tane. Ebdâl dediği veliler, kırk tane veli Şam'da bulunur bunlar. Şamlılar belki kötüdür, günahkârdırlar, söyledirler, böyledirler ama onların içinde bu veliler de vardır. Siz onlara dediğiniz vakitte o veliler de onun içine girer.

Onun için demeyin.

لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ

Lâ tesübbû eshâbî. Benim ashâbıma da sakın kötü söz söylemeyin. Kim olursa olsun. Ashâb-ı kirâmın en zuafâsı Habeşî, neydi onun adı?

Vahşî, Vahşî. Vahşî, Hz. Hamza'yı şehit eden. O ashâbın en, onun tabirini bulamayacağız yani. En geri tabakasından diyelim yani. Olsa da, en büyük veliler gelir ya, Abdülkadir'ler, Muhyiddin Arabî'ler, Şâh-ı Nakşibendi'ler, daha neler neler, ne kadar öyle, onun ayağının tozu olamaz, demişler.

Ashâb-ı kirâmın kıymeti o kadar büyüktür. Hiçbir veli onların gademine erişemez. Hiçbir veli ne kadar büyük olursa olsun, bir ashâbın

derecesine erişemez yani. Onun için ağzınızı sakın ashâb-ı kirâmın hiçbirisi hakkında kötü söz kullanmayın.

Men sebbe ashâbî, benim eshâbımdan birisine her kim sebb ederse, *la'netüllâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecme'în*. Bütün meleklerin, bütün insanların laneti onun üzerine olsun. Allah'ın laneti, meleklerin laneti, bütün insanların laneti onun üzerine olsun.

Lâ yükbelü minhü yevme'l-kiyâmeti sarfün ve lâ adlün. Ne nafiyesi, ne de farzı Allah tarafından kabul olmaz. Yüz defa hacca gitmiş, bin defa gitse de olmaz. Geceleri şu kadar namaz kılmış, gündüzleri bu kadar (oruç tutmuş). Olmaz, olmaz. Ashâb-ı kirâma dokundun mu yandın gitti.

Yine bak:

لَا تَسُبُّوا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَلَا الشَّمْسَ وَلَا الْقَمَرَ وَلَا

الرِّيَّاحَ فَإِنَّهَا رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ وَعَذَابٌ لِآخِرِينَ

Lâ tesübbü'l-leyle ve'n-nehâra, ve le's-şemse, ve le'l-kamera, ve le'r-rîha, fe innehâ rahmetün li kavmin, ve azâbün li âhirîne. Siz ne geceye karışın, ne gündüze karışın, ne aya karışın, ne güneşe karışın, ne rüzgâlara karışın,

sakın onların aleyhinde söz söylemeyin ağzınızdan.

Yahu bu kış berbattı halimiz. Şöyle oldu da böyle oldu. Sen karışma. Birisine faydası vardır, diğerine de azap. Ondan faydalananlar da olur. Ondan azap gören de olur.

لَا تَسْتَبِطُوا الرِّزْقَ فَإِنَّهُ لَمْ يَكُنْ عَبْدٌ لَيَمُوتُ حَتَّى
يَبْلُغَهُ آخِرُ رِزْقٍ هُوَ لَهُ فَاتَّقُوا اللَّهَ فَأَجْمِلُوا فِي أَخْذِ
الْحَلَالِ وَتَرْكِ الْحَرَامِ

Lâ tetebtiü'r-rizka. Siz rızkınızı tahsil etmekte, kazanmakta sakın tembellik yapmayın. Rızkınızı kazanmak için çalışın.

Fe innehû lem yekün abdün leyemûtü hattâ yeblüğahû âhiru rizkin hüve lehû. Hiçbir kimse yoktur ki onun son lokmasını yemedikçe ölmez. Rızıklar maksumdur. O maksum olan rızıklar her kişinin son lokmasına kadar geçecektir boğazından. Boğazından geçecektir. Binâenaleyh rızıklarınızı kazanmak için çalışın.

Fettekullâhe. Yalnız Allah'tan korkun ki, yalnız Allah'tan korkun ki haram lokmayı kazanmayın. Haramdan para toplamayın.

Fe ecmilû fî ehzi'l-halâli ve terki'l-harâmi. Haramları terk, helallardan kazanmak için gayret gösterin.

Cenâb-ı Peygamber'in çeşitli duaları vardır. Ve çeşitli halleri vardır. Bazen dua ederlerken, bazı arafattı bazı, kollarını böyle açarlarmış, koltukların altındaki beyazlık görünürmüş. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in koltuğunun altında tüy olmazdı. Burada tüy olmamıştır. Edeb yerinde de yok, burasında da yoktur. Bu, mucize-i peygamberidir. Bizim hepimizin koltuklarının altında tüyler olur. Onda olmamıştır.

Binâenaleyh açtığı vakitte, buraları görünürmüş koltuklarının altı.

“Aman ya Rabbi, aman ya Rabbi!” diye tadarru ve niyaz yaparmış. Bazen böyle yaparlardı.

Bazen de böyle yaptıkları olmuş. Bazen de benim rahmetli Ömer Ziyâeddîn Hazretleri de böyle yapardı. Bu da yetiştirme şekillerinden bir şekildir. Çeşitli dualar var. Mutlaka bu şekilde olacaktır diye bir şey yok.

Nasıl ki meseleler muhteliftir. Öyle de oluyor, böyle de olur. Duada böyle de olur. Böyle de olur, böyle de olur. Hangisini yaparsan,

icabında böyle yaparsın. İcabında böyle yaparsın. Ama böyle yaptığın vakitte şöyle insan baktı mı ağzının içerisine yani Allah görülür gibi oluyor yahu. Şunun kudretine bak. Şunları nasıl yaratmış.

Bunlar böyle kapanmasa, bunlar hareket etmese, yekpare olsaydı ne olurdu halimiz?

Hayvanlar gibi olsaydı ne olurdu halimiz?

Elhamdülillah bak, burada 81 yazmış. Burada da 18 yazmış. 99 tane esmâm var benim diyor.

Bak bu da bende diyor, ey kulum diyor. Ben seni de esvam üzerine yarattım diyor. Sen bahtiyar bir kulsun. Allah'ın da halifesisin. Sana yakışır mı Allah'ın razı olmadığı kötü yollarda yaşamak? Çirkin yollarda yaşamak?

Onun için kazanırken halalden kazan, sorulacaksın çünkü. Helallara da harc etti ki, ondan dolayı da şey olasın.

Fe izâ ferağtüm. Bitirdiniz duanızı, yaptınız.

O zaman, *fe imsehû bihâ vücûheküm.* Baştan aşağı vücudunu sıvazla. “Ne olacakmış bundan?” Ne olacakmış deme.

Cenâb-ı Peygamber öyle diyor. *Fe imsehû bihâ vücûheküm.* *Vücu*h, yüz olmakla beraber

bütün azalar da Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e bi'l-fiil göstermiş. Böyle yapmış, böyle vücudunu sıvazlamış. Sen de yap ne olur, neden utanıyorsun?

Canım işte yaptım ya bu kadarcık. Bu kadarcık olmaz. Yap, onun yaptığı gibi yap.

İbn Mâce'nin Hazreti İbn Abbâs'dan.

لَا تُسَلِّمُوا تَسْلِيمَ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَىٰ فَإِنَّ تَسْلِيمَهُمْ
بِالْأَكْفِ وَالرُّؤُوسِ وَالْإِشَارَةِ

Lâ tüsselimû teslîme'l-yehûdi ve'n-nesâra. Sende Yahudi ve Nesârâların verdiği selam gibi selam verme.

Onlar şöyle el sallarlar, sakın böyle şey yapma. Ya?

“es-selamü aleyküm” de.

Şimdi bir dua yazıyorum. O yazdığım duada Hz. Üsâme, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e uzun zaman hizmet etmiş, evlatlık yapmış. Sonra ona kumandanı da olmuş ordularda. Bu zat Resûlullah'ın hayatından sonra Acemistan'a gitmiş.

Acemistan'da bir iftiraya uğramış, hapse düşmüş. O hapishanedeyken Resûlullah ona emretmiş:

“Şu evradları tertip et, ona devam et” demiş. O da onları tertip ederken selam âyetlerini toplamış. Kur'an'da hemen bilmem saymadım ama çok selam âyetleri var. O selam ayaklarından bir tanesi;

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ

Üdhulûhâ bi-selâmin âminîn.

Allah'ın selamı ile cennete gireceksin. Selamsız cennete girmek de yok yahu. Cennete girerken de *Üdhulûhâ*, bak.

Beyazıt'daki camide okurduk. Onun kapısının üzerinde kocaman levha var. Her camide de vardır, çok camide de vardır ya. Kocaman, yaldızlı yaldızlı yazılarla yazılmış. “*Üdhulûhâ bi-selâmin âminîn*” diyerekten çeşitli şeyler vardır.

Selam her şeyde lazımdır. Müslümanın daima selameti istemesi lazımdır. Selameti istemeyen müslüman, müslüman sayılmaz.

Binâenaleyh, selam Allah'ın ismidir. Selam, Allah ismi nasılsa Allah'ın isimlerinden bir ismi de selamdır. Huva'llâhü'llezî lâ ilâhe illâ hû, er-Rahmân, er-Rahîm, el-Melik, el-Kuddûs, es-Selâm...Altıncı ismi Esmâ-ü hüsna'dan; Selâm. O güzel Allah'ın ismini

anmaktan kaçınma arkadaş.Çoluğuna çocuğuna da güzelce öğret. Eve giderken *selamün aleyküm* desin çocuk. Sen de de çocuğun da öğrensin. O da *selamün aleyküm* ile girsin eve. Çıkarken *selamün aleyküm* desin öyle çıksın.Sen de öyle yap da çocuğun da öğrensin de o da öyle yapsın.

Allah kusurlarınızı afv-u mağfiret eylesin.

Bu kadar yetsin inşaallah.

Mehmet Zahid KOTKU

16.03.1975 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ